

Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (stora avdelningen)

den 25 juli 2018*

”Begäran om förhandsavgörande – Förfarande för brådskande mål om förhandsavgörande – Polissamarbete och straffrättsligt samarbete – Europeisk arresteringsorder – Rambeslut 2002/584/RIF – Artikel 1.3 – Överlämnande mellan medlemsstaterna – Villkor för verkställighet – Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna – Artikel 47 – Rätt till en oavhängig och opartisk domstol”

I mål C-216/18 PPU,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av High Court (Överdomstolen i brottmål, Irland), genom beslut av den 23 mars 2018, som inkom till domstolen den 27 mars 2018, i ett mål avseende verkställighet av en europeisk arresteringsorder som utfärdats för

LM,

meddelar

DOMSTOLEN (stora avdelningen)

sammansatt av ordföranden K. Lenaerts, vice ordföranden A. Tizzano, avdelningsordförandena R. Silva de Lapuerta (referent), M. Ilešič, J.L. da Cruz Vilaça, J. Malenovský, E. Levits och C.G. Fernlund, samt domarna A. Borg Barthet, J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev, S. Rodin, F. Biltgen, C. Lycourgos och E. Regan,

generaladvokat: E. Tanchev,

justitiesekreterare: förste handläggaren L. Hewlett,

med beaktande av den hänskjutande domstolens ansökan av den 23 mars 2018, som inkom till domstolen den 27 mars 2018, att handlägga begäran om förhandsavgörande enligt förfarandet för brådskande mål enligt artikel 107 i domstolens rättegångsregler,

med beaktande av första avdelningens beslut av den 12 april 2018 att bifalla ansökan,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 1 juni 2018,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

- Minister for Justice and Equality, genom M. Browne, i egenskap av ombud, biträdd av S. Ní Chúlacháin, BL, R. Farrell, SC, och K. Colmcille, BL,
- LM, genom C. Ó Maolchallann, solicitor, M. Lynam, BL, S. Guerin, SC, och D. Stuart, BL,

* Rättegångsspråk: engelska.

- Spaniens regering, genom M.A. Sampol Pucurull, i egenskap av ombud,
- Ungerns regering, genom M.Z. Fehér, i egenskap av ombud,
- Nederländernas regering, genom M. K. Bulterman, i egenskap av ombud,
- Polens regering, genom Ł. Piebiak, B. Majczyna och J. Sawicka, samtliga i egenskap av ombud,
- Europeiska kommissionen, genom J. Tomkin, H. Krämer, B. Martenczuk, R. Troosters och K. Banks, samtliga i egenskap av ombud,

och efter att den 28 juni 2018 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

- 1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 1.3 i rådets rambeslut 2002/584/RIF av den 13 juni 2002 om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna (EGT L 190, 2002, s. 1), i dess lydelse enligt rådets rambeslut 2009/299/RIF av den 26 februari 2009 (EUT L 81, 2009, s. 24) (nedan kallat rambeslut 2002/584).
- 2 Begäran har framställts i samband med verkställighet i Irland av europeiska arresteringsorder som polska domstolar utfärdat för LM (nedan kallad den berörda personen).

Tillämpliga bestämmelser

EU-fördraget

- 3 Artikel 7 FEU har följande lydelse:

”1. Rådet får på motiverat förslag från en tredjedel av medlemsstaterna, från Europaparlamentet eller från Europeiska kommissionen med en majoritet på fyra femtedelar av sina medlemmar och efter Europaparlamentets godkännande slå fast att det finns en klar risk för att en medlemsstat allvarligt åsidosätter värden som anges i artikel 2. Innan detta slås fast ska rådet höra den berörda medlemsstaten och får i enlighet med samma förfarande framföra rekommendationer till denna stat.

Rådet ska regelbundet kontrollera om de skäl som har lett till ett sådant fastslående fortfarande äger giltighet.

2. Europeiska rådet får på förslag från en tredjedel av medlemsstaterna eller från Europeiska kommissionen och efter Europaparlamentets godkännande, samt efter att ha uppmanat ifrågavarande medlemsstat att framföra sina synpunkter, enhälligt slå fast att en medlemsstat allvarligt och ihållande åsidosätter värden som anges i artikel 2.

3. När ett fastslående enligt punkt 2 har gjorts får rådet, som ska fatta beslut med kvalificerad majoritet, besluta om att tillfälligt upphäva vissa av de rättigheter som den ifrågavarande medlemsstaten har till följd av tillämpningen av fördragen, inbegripet rösträtten i rådet för företrädaren för den medlemsstatens regering. Rådet ska därvid beakta de möjliga följder som ett sådant tillfälligt upphävande kan få för fysiska och juridiska personers rättigheter och skyldigheter.

Den ifrågasatt medlemsstatens skyldigheter enligt fördragen ska under alla omständigheter fortsätta att vara bindande för den staten.

...”

Stadgan

- 4 Avdelning VI i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad stadgan) har namnet ”Rättskipning”. Där återfinns artikel 47, med rubriken ”Rätt till ett effektivt rättsmedel och till en opartisk domstol”, som innehåller följande bestämmelser:

”Var och en vars unionsrättsligt garanterade fri- och rättigheter har kränkts har rätt till ett effektivt rättsmedel inför en domstol, med beaktande av de villkor som föreskrivs i denna artikel.

Var och en har rätt att inom skälig tid få sin sak prövad i en rättvis och offentlig rättegång och inför en oavhängig och opartisk domstol som har inrättats enligt lag. Var och en ska ha möjlighet att erhålla rådgivning, låta sig försvaras och företrädas.

...”

- 5 I förklaringarna avseende stadgan om de grundläggande rättigheterna (EUT C 303, 2007, s. 17) anges att artikel 47 andra stycket i stadgan motsvarar artikel 6.1 i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, som undertecknades i Rom den 4 november 1950 (nedan kallad Europakonventionen).

- 6 I stadgans artikel 48, som har rubriken ”Presumtion för oskuld och rätten till försvar”, anges följande:

”1. Var och en som har blivit anklagad för en lagöverträdelse ska betraktas som oskyldig till dess att hans eller hennes skuld lagligen fastställts.

2. Var och en som har blivit anklagad för en lagöverträdelse ska garanteras respekt för rätten till försvar.”

Rambeslut 2002/584

- 7 Skälen 5–8, 10 och 12 i rambeslut 2002/584 har följande lydelse:

”(5) ... De nuvarande förfarandena för utlämning är komplicerade och riskerar att ge upphov till förseningar, vilket kan avhjälpas genom införande av ett nytt förenklat system för överlämnande av dömda eller misstänkta personer för verkställighet av domar eller lagföring. ...

(6) Den europeiska arresteringsorder som införs genom detta rambeslut utgör den första konkreta åtgärde[n] på det straffrättsliga området rörande principen om ömsesidigt erkännande, vilken Europeiska rådet har kallat en ’hörnsten’ i det rättsliga samarbetet.

(7) Eftersom målet att ersätta den multilaterala utlämningsordning som bygger på Europeiska utlämningskonventionen av den 13 december 1957 inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna och det därför på grund av dess omfattning och verkningar bättre kan uppnås på unionsnivå, kan rådet vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 2 [EU] och i artikel 5 [EG]. I enlighet med proportionalitetsprincipen i den sistnämnda artikeln går detta rambeslut inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.

(8) Beslut om verkställighet av en europeisk arresteringsorder måste kontrolleras i tillräcklig omfattning, vilket innebär att en rättslig myndighet i den medlemsstat där den eftersökta personen har gripits måste fatta beslutet om huruvida han eller hon skall överlämnas.

...

(10) Systemet med en europeisk arresteringsorder vilar på en hög grad av förtroende mellan medlemsstaterna. Tillämpningen av systemet får avbrytas endast om en medlemsstat allvarligt och ihållande åsidosätter de principer som fastställs i artikel 6.1 [EU, nu efter ändring, artikel 2 FEU], vilket fastslagits av rådet med tillämpning av artikel 7.1 [EU, nu efter ändring, artikel 7.2 FEU], och med de följder som avses i punkt 2 i samma artikel [nu, efter ändring, artikel 7.3 FEU].

...

(12) Detta rambeslut respekterar de grundläggande rättigheter och iakttar de principer som erkänns i artikel 6 [EU] och återspeglas i [stadgan], särskilt kapitel VI i denna. Inget i detta rambeslut får tolkas som ett förbud att vägra överlämna en person som är föremål för en europeisk arresteringsorder, om det finns objektiva skäl för att tro att den europeiska arresteringsordern har utfärdats för att lagföra eller straffa en person på grund av dennes kön, ras, religion, etniska ursprung, nationalitet, språk, politiska uppfattning eller sexuella läggning, eller att denna persons ställning kan skadas av något av dessa skäl.

...”

8 I rambeslutets artikel 1, med rubriken ”Skyldighet att verkställa en europeisk arresteringsorder”, föreskrivs följande:

”1. Den europeiska arresteringsordern är ett rättsligt avgörande, utfärdat av en medlemsstat med syftet att en annan medlemsstat skall gripa och överlämna en eftersökt person för lagföring eller för verkställighet av ett fängelsestraff eller en annan frihetsberövande åtgärd.

2. Medlemsstaterna skall verkställa varje europeisk arresteringsorder i enlighet med principen om ömsesidigt erkännande samt bestämmelserna i detta rambeslut.

3. Detta rambeslut påverkar inte skyldigheten att respektera de grundläggande rättigheterna och de grundläggande rättsliga principerna i artikel 6 [EU].”

9 I artiklarna 3, 4 och 4a i nämnda rambeslut anges de skäl som gör att verkställighet av en europeisk arresteringsorder ska vägras och de skäl som gör att sådan verkställighet får vägras.

10 Artikel 7 i rambeslutet har rubriken ”Centralmyndighet” och innehåller följande bestämmelser:

”1. Varje medlemsstat får utse en centralmyndighet eller, om dess rättsordning så kräver, flera centralmyndigheter för att biträda de behöriga rättsliga myndigheterna.

2. En medlemsstat får, om organisationen av det nationella rättsväsendet så kräver, låta sin eller sina centralmyndighet(er) ansvara för det administrativa översändandet och mottagandet av europeiska arresteringsorder samt all annan officiell korrespondens i anslutning till dessa.

Den medlemsstat som önskar använda sig av de möjligheter som avses i denna artikel skall lämna uppgifter om sin eller sina centralmyndighet(er) till rådets generalsekretariat. Dessa anvisningar skall vara bindande för alla myndigheterna i den utfärdande medlemsstaten.”

11 Artikel 15 i rambeslutet, med rubriken ”Beslut om överlämnande”, har följande lydelse:

”1. Den verkställande rättsliga myndigheten skall, inom de tidsfrister och enligt de villkor som anges i detta rambeslut, besluta om en person skall överlämnas.

2. Om den verkställande rättsliga myndigheten anser att de uppgifter som den utfärdande medlemsstaten har meddelat inte är tillräckliga för att myndigheten skall kunna besluta om överlämnandet, skall den begära att utan dröjsmål få nödvändiga kompletterande uppgifter, i synnerhet sådana som rör artiklarna 3–5 och 8, och får dessutom fastställa en tidsfrist inom vilken de skall inkomma, med beaktande av nödvändigheten att iaktta den tidsfrist som anges i artikel 17.

...”

Irländsk rätt

12 Rambeslut 2002/584 införlivades med irländsk rätt genom 2003 års European Arrest Warrant Act (2003 års lag om europeiska arresteringsorder).

13 I artikel 37.1 i 2003 års lag om europeiska arresteringsorder anges följande:

”En person ska inte överlämnas enligt denna lag om

(a) hans eller hennes överlämnande skulle vara oförenligt med statens skyldigheter enligt

- (i) [Europakonventionen] eller
- (ii) protokollen till [Europakonventionen]

(b) hans eller hennes överlämnande skulle utgöra ett åsidosättande av en bestämmelse i författningen
...”

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

14 Den 1 februari och den 4 juni 2012 samt den 26 september 2013 utfärdade polska domstolar tre europeiska arresteringsorder (nedan kallade arresteringsorderna) för den berörda personen i syfte att få honom gripen och överlämnad till dessa domstolar för lagföring för bland annat olaglig handel med narkotika och psykotropa ämnen.

15 Den 5 maj 2017 greps den berörda personen med stöd av dessa arresteringsorder i Irland och överfördes till den hänskjutande domstolen, High Court (Överdomstolen i brottmål, Irland). Han informerade domstolen om att han inte samtyckte till att överlämnas till de polska rättsliga myndigheterna och frihetsberövades i väntan på att ett beslut skulle fattas i frågan om överlämnande.

16 Den berörda personen gjorde till stöd för sin invändning mot överlämnandet bland annat gällande att det skulle utsätta honom för en verklig risk för flagrant rättsvägran i strid med artikel 6 i Europakonventionen. Den berörda personen har framför allt anfört att de lagstiftningsreformer som nyligen genomförts i Republiken Polen innebär att han fråntas sin rätt till en rättvis rättegång. Dessa reformer äventyrar i grunden grundvalen för det ömsesidiga förtroendet mellan den myndighet som utfärdar en europeisk arresteringsorder och den myndighet som ska verkställa den, vilket påverkar förutsättningarna för att systemet med en europeisk arresteringsorder ska kunna fungera.

- 17 Den berörda personen har bland annat åberopat kommissionens motiverade förslag av den 20 december 2017, som lämnats med stöd av artikel 7.1 i fördraget om Europeiska unionen, beträffande rättsstatsprincipen i Polen (COM (2017) 835 final) (nedan kallat det motiverade förslaget) samt de handlingar som det hänvisas till i det förslaget.
- 18 I det motiverade förslaget lämnar kommissionen först en detaljerad redogörelse för de lagstiftningsreformer som har skett och bakgrunden till dessa. Därefter tar kommissionen upp två specifika frågor som gett upphov till farhågor, nämligen för det första avsaknaden av en oberoende och legitim prövning av författningsenligheten, och för det andra hoten mot de allmänna domstolarnas oberoende. Slutligen uppmanar kommissionen rådet att slå fast att det finns en klar risk för att Republiken Polen allvarligt åsidosätter de värden som anges i artikel 2 FEU, samt att till denna stat framföra de rekommendationer som situationen kräver.
- 19 I det motiverade förslaget hänvisas dessutom till de konstateranden som gjorts av Europarådets kommission för demokrati genom lag beträffande situationen i Republiken Polen och de effekter som de nyligen genomförda lagstiftningsreformerna får för domstolssystemet i denna medlemsstat.
- 20 I det motiverade förslaget tar kommissionen slutligen upp de allvarliga farhågor i detta hänseende som, under den tid som föregick antagandet av förslaget, uttrycktes av flera internationella och europeiska institutioner och organisationer, såsom FN:s kommitté för de mänskliga rättigheterna, Europarådet, Europaparlamentet och det europeiska nätverket för domstolsadministrationer, samt på nationell nivå, Sąd Najwyższy (Högsta domstolen, Polen), Trybunał Konstytucyjny (Författningsdomstolen, Polen), Rzecznik Praw Obywatelskich (Ombudsmannen, Polen), Krajowa Rada Sądownictwa (Nationella domstolsrådet, Polen) och domar- och advokatsammanslutningar.
- 21 På grundval av de uppgifter som återfinns i det motiverade förslaget och de konstateranden som gjorts av Europarådets kommission för demokrati genom lag beträffande situationen i Republiken Polen och de effekter som de nyligen genomförda lagstiftningsreformerna får för domstolssystemet i denna medlemsstat, har den hänskjutande domstolen dragit slutsatsen att den sammantagna effekten av de lagstiftningsreformer som har ägt rum i Republiken Polen sedan år 2015, vad gäller bland annat Trybunał Konstytucyjny (Författningsdomstolen), Sąd Najwyższy (Högsta domstolen), Nationella domstolsrådet, de allmänna domstolarnas organisation, Nationella domarskolan och åklagarmyndigheten, innebär att rättsstatsprincipen har åsidosatts i denna medlemsstat. Den hänskjutande domstolen har grundat sin slutsats på den utveckling som skett inom vissa områden som betraktas som särskilt viktiga, till exempel:
- de förändringar som har skett av Nationella domstolsrådets konstitutionella roll när det gäller att skydda rättsväsendets oberoende, i kombination med den polska regeringens olagliga utnämningar till Trybunał Konstytucyjny (Författningsdomstolen) samt vägran att offentliggöra vissa beslut,
 - den omständigheten att justitieministern numera är riksåklagare, att denne är behörig att aktivt delta vid lagföring och innehar en disciplinär roll i förhållande till domstolscheferna, vilket eventuellt kan ha en avskräckande effekt på dessa chefer, och således kan påverka rättskipningen,
 - den omständigheten att Sąd Najwyższy (Högsta domstolen) har lidit skada av tvångspensioneringar och de framtida utnämningarna, samt att Nationella domstolsrådet i dess nya sammansättning i stor utsträckning kommer att domineras av politiskt tillsatta personer,
 - den omständigheten att Trybunał Konstytucyjny (Författningsdomstolen) integritet och effektivitet har påverkats mycket negativt eftersom ingenting garanterar att lagarna i Polen är förenliga med den polska författningen, vilket i sig räcker för att det ska få följd för hela det straffrättsliga systemet.

- 22 Under dessa förhållanden anser den hänskjutande domstolen att eftersom ”de långtgående och okontrollerade” befogenheterna i domstolssystemet i Republiken Polen strider mot de befogenheter som föreligger i en demokratisk stat som styrs av rättsstatsprincipen, föreligger det en verklig risk för att den berörda personen utsätts för godtycke under handläggningen av hans ärende i den utfärdande medlemsstaten. Ett överlämnande av den berörda personen skulle således leda till ett åsidosättande av dennes rättigheter enligt artikel 6 i Europakonventionen. Ett beslut bör därför fattas om att i enlighet med irländsk rätt och artikel 1.3 i rambeslut 2002/584, jämförd med skäl 10 i samma beslut, vägra överlämna den berörda personen.
- 23 Den hänskjutande domstolen har påpekat att EU-domstolen i domen av den 5 april 2016 i målen Aranyosi och Căldăraru (C-404/15 och C-659/15 PPU, EU:C:2016:198) slog fast att om den verkställande rättsliga myndigheten, i ett fall där det rör sig om ett överlämnande som kan leda till att artikel 3 i Europakonventionen åsidosätts, konstaterar att det föreligger systematiska eller allmänna brister i det skydd som ges i den utfärdande medlemsstaten, så ska den myndigheten på ett konkret och precist sätt kontrollera huruvida det finns anledning att tro att den berörda personen löper en verklig risk för att utsättas för en omänsklig och förnedrande behandling. EU-domstolen fastställde i den domen även ett tvåstegsförfarande som den verkställande rättsliga myndigheten ska tillämpa under sådana omständigheter. Myndigheten ska först fastställa att det föreligger allmänna eller systematiska brister i det skydd som ges i den utfärdande medlemsstaten, och därefter begära att från den rättsliga myndigheten i den medlemsstaten erhålla nödvändiga kompletterande uppgifter beträffande det skydd som den berörda personen garanteras.
- 24 Den hänskjutande domstolen undrar dock om kravet – enligt domen av den 5 april 2016 i målen Aranyosi och Căldăraru (C-404/15 och C-659/15 PPU, EU:C:2016:198) – på att myndigheten på ett konkret och precist sätt ska kontrollera huruvida det finns grundad anledning att tro att den berörda personen löper en verklig risk för att nekas den rätt till en rättvis rättegång som följer av artikel 6 i Europakonventionen, även gäller när den verkställande rättsliga myndigheten har konstaterat att den utfärdande medlemsstaten har brutit mot rättsstatsprincipen – ett gemensamt värde som stadfästs i artikel 2 FEU – och detta systematiska åsidosättande av rättsstatsprincipen till sin beskaffenhet är sådant att det utgör ett grundläggande fel i domstolssystemet, eller om det under sådana omständigheter helt enkelt kan anses att den utfärdande myndigheten aldrig kan ge någon särskild garanti för att personen i fråga ska få en rättvis rättegång – med hänsyn till det systematiska åsidosättandet av rättsstatsprincipen – och att den verkställande rättsliga myndigheten således inte är skyldig att styrka att det föreligger en sådan grundad anledning.
- 25 Mot denna bakgrund beslutade High Court (Överdomstolen i brottmål) att vilandeförklara målet och ställa följande tolkningsfrågor till EU-domstolen:
- ”1) För det fall en nationell domstol konstaterar att det finns övertygande bevisning för att förhållandena i den utfärdande medlemsstaten är oförenliga med den grundläggande rätten till en rättvis rättegång på grund av att själva domstolssystemet i den utfärdande medlemsstaten inte längre fungerar enligt rättsstatsprincipen, ska den verkställande rättsliga myndigheten då, trots EU-domstolens slutsatser i domen av den 5 april 2016 i målen Aranyosi och Căldăraru (C-404/15 och C-659/15 PPU, EU:C:2016:198), på ett konkret och precist sätt kontrollera i vilken utsträckning den berörda personen kommer att utsättas för risken att förvägras en rättvis rättegång när rättegången mot honom eller henne kommer att äga rum i ett system som inte längre fungerar enligt rättsstatsprincipen?
- 2) Om det kriterium som ska tillämpas kräver en specifik bedömning av den verkliga risken för att den eftersökta personen utsätts för flagrant rättsvägran och om den nationella domstolen har konstaterat att det föreligger ett systematiskt åsidosättande av rättsstatsprincipen är den nationella domstolen då i egenskap av verkställande rättslig myndighet skyldig att vända sig till den

utfärdande rättsliga myndigheten för att erhålla de kompletterande uppgifter som den nationella domstolen kan behöva för att kunna utesluta att den berörda personen riskerar att förvägras en rättvis rättegång, och om så är fallet, vilka garantier krävs då för en rättvis rättegång?”

Förfarandet för brådskande mål

- 26 Den hänskjutande domstolen har ansökt om att begäran om förhandsavgörande ska handläggas enligt det förfarande för brådskande mål om förhandsavgörande som föreskrivs i artikel 107 i domstolens rättegångsregler.
- 27 Till stöd för denna ansökan har den hänskjutande domstolen bland annat åberopat den omständigheten att den berörda personen för närvarande är frihetsberövad i väntan på ett beslut om huruvida han ska överlämnas till de polska myndigheterna, och anfört att svaret på de frågor som har hänskjutits är av avgörande betydelse för att ett sådant beslut ska kunna fattas.
- 28 I detta hänseende ska det inledningsvis påpekas att förevarande begäran om förhandsavgörande avser en tolkning av rambeslut 2002/584, som omfattas av de områden som avses i avdelning V – om ett område med frihet, säkerhet och rättvisa – i tredje delen av EUF-fördraget. Det är således möjligt att begäran kan bli föremål för förfarandet för brådskande mål om förhandsavgörande.
- 29 Vad därefter gäller villkoret att målet ska vara brådskande, ska det enligt domstolens fasta praxis beaktas att den berörda personen i det nationella målet för närvarande är frihetsberövad och att frågan om han ska vara fortsatt frihetsberövad är beroende av utgången i det nationella målet. Den berörda personens situation ska dessutom bedömas utifrån omständigheterna vid tidpunkten för prövningen av ansökan om att begäran om förhandsavgörande ska handläggas enligt förfarandet för brådskande mål (dom av den 10 augusti 2017, *Zdziaszek*, C-271/17 PPU, EU:C:2017:629, punkt 72 och där angiven rättspraxis).
- 30 I förevarande fall framgår det, för det första, att den berörda personen vid den tidpunkten var frihetsberövad. För det andra är frågan huruvida han ska fortsätta att hållas frihetsberövad beroende av utgången i det nationella målet, då det framgår av de uppgifter som den hänskjutande domstolen har lämnat att beslutet om att frihetsberöva honom har fattats med hänvisning till verkställigheten av de europeiska arresteringsorden.
- 31 Under dessa omständigheter beslutade EU-domstolens första avdelning den 12 april 2018, på grundval av referentens förslag och efter att ha hört generaladvokaten, att bifalla den hänskjutande domstolens ansökan om att begäran om förhandsavgörande ska handläggas enligt förfarandet för brådskande mål om förhandsavgörande.
- 32 Det beslutades dessutom att målet skulle hänskjutas till domstolens stora avdelning.

Prövning av tolkningsfrågorna

- 33 Det framgår av skälen för begäran om förhandsavgörande samt av hänvisningen till domen av den 5 april 2016 i målen *Aranyosi och Căldăraru* (C-404/15 och C-659/15 PPU, EU:C:2016:198) i den första tolkningsfrågan, att de frågor som den hänskjutande domstolen har ställt handlar om villkoren för när den verkställande rättsliga myndigheten har rätt att, med stöd av artikel 1.3 i rambeslut 2002/584, avstå från att vidta åtgärder med anledning av en europeisk arresteringsorder på grund av den risk som föreligger för en kränkning av den grundläggande rätten till en rättvis rättegång inför en oavhängig domstol, som stadfästs i artikel 6.1 i Europakonventionen, vilken enligt vad som framgår av punkt 5 i denna dom motsvarar artikel 47 andra stycket i stadgan, om den eftersökta personen överlämnas till den utfärdande rättsliga myndigheten.

- 34 Den hänskjutande domstolen ska således anses ha ställt sina två frågor, vilka ska prövas gemensamt, för att få klarhet i huruvida artikel 1.3 i rambeslut 2002/584 ska tolkas så, att en verkställande rättslig myndighet som ska fatta beslut i frågan huruvida ett överlämnande ska ske av en person som är föremål för en europeisk arresteringsorder för lagföring och som förfogar över uppgifter som synes visa att det föreligger en verklig risk för en kränkning av den grundläggande rätten till en rättvis rättegång enligt artikel 47 andra stycket i stadgan på grund av systematiska eller allmänna brister vad gäller domstolsväsendets oavhängighet i den utfärdande medlemsstaten – till exempel uppgifter som återfinns i ett motiverat förslag från kommissionen som antagits med tillämpning av artikel 7.1 FEU – är skyldig att på ett konkret och precist sätt kontrollera huruvida det finns grundad anledning att tro att den berörda personen kommer att löpa en sådan risk om han eller hon överlämnas till den staten. Om svaret på frågan är jakande önskar den hänskjutande domstolen att EU-domstolen ska ange vilka villkor som en sådan kontroll ska uppfylla.
- 35 För att besvara de hänskjutna frågorna ska det erinras om att unionsrätten bygger på den grundläggande premissen att varje medlemsstat delar en rad gemensamma värden – som utgör grunden för unionen i enlighet med vad som anges i artikel 2 FEU – med alla andra medlemsstater och erkänner att de andra medlemsstaterna delar dessa värden med den. Denna premiss innebär och motiverar att medlemsstaterna hyser ett ömsesidigt förtroende för att dessa värden erkänns och således att den unionsrätt iakttas genom vilken de genomförs (dom av den 6 mars 2018, *Achmea*, C-284/16, EU:C:2018:158, punkt 34 och där angiven rättspraxis).
- 36 Såväl principen om ömsesidigt förtroende mellan medlemsstaterna som principen om ömsesidigt erkännande, som i sig grundar sig på det ömsesidiga förtroendet mellan dessa (se, för ett liknande resonemang, dom av den 10 augusti 2017, *Tupikas*, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, punkt 49 och där angiven rättspraxis), har en grundläggande betydelse inom unionsrätten, eftersom det tack vare dessa principer är möjligt att skapa och upprätthålla ett område utan inre gränser. Närmare bestämt innebär principen om ömsesidigt förtroende, särskilt när det gäller området med frihet, säkerhet och rättvisa, att var och en av medlemsstaterna, förutom under exceptionella omständigheter, har en skyldighet att utgå från att alla de andra medlemsstaterna iakttar unionsrätten och särskilt de grundläggande rättigheter som erkänns i unionsrätten (dom av den 10 november 2016, *Poltorak*, C-452/16 PPU, EU:C:2016:858, punkt 26 och där angiven rättspraxis).
- 37 När medlemsstaterna tillämpar unionsrätten kan de således, enligt unionsrätten, vara skyldiga att presumera att de andra medlemsstaterna iakttar de grundläggande rättigheterna, vilket innebär att medlemsstaterna är förhindrade att inte bara kräva att en annan medlemsstat tillämpar en högre nivå på skyddet för de grundläggande rättigheterna än den som säkerställs genom unionsrätten, utan även, förutom i exceptionella fall, att kontrollera huruvida denna andra medlemsstat i ett enskilt fall verkligen har iakttagit de grundläggande rättigheter som unionen skyddar (yttrande 2/13 (Unionens anslutning till Europakonventionen) av den 18 december 2014, EU:C:2014:2454, punkt 192).
- 38 Det framgår av skäl 6 i rambeslut 2002/584 att den europeiska arresteringsorder som införs genom detta rambeslut utgör den första konkreta åtgärden på det straffrättsliga området rörande principen om ömsesidigt erkännande.
- 39 Rambeslutet, såsom särskilt framgår av artikel 1.1 och 1.2 samt av skälen 5 och 7 däri, avser att ersätta den multilaterala utlämningsordning som bygger på Europeiska utlämningskonventionen av den 13 december 1957, med ett system för överlämnande mellan rättsliga myndigheter av dömda eller misstänkta personer för verkställighet av domar eller för lagföring, vilket grundar sig på principen om ömsesidigt erkännande (dom av den 10 november 2016, *Kovalkovas*, C-477/16 PPU, EU:C:2016:861, punkt 25 och där angiven rättspraxis).

- 40 Rambeslut 2002/584 syftar således, genom inrättandet av ett nytt, förenklat och effektivare system för överlämnande av personer som har dömts eller misstänks för brott, till att underlätta och påskynda det rättsliga samarbetet för att uppnå målet för unionen att bli ett område med frihet, säkerhet och rättvisa, på grundval av den höga grad av förtroende som ska finnas mellan medlemsstaterna (dom av den 10 november 2016, Poltorak, C-452/16 PPU, EU:C:2016:858, punkt 25 och där angiven rättspraxis).
- 41 Inom det område som regleras av rambeslutet kommer principen om ömsesidigt erkännande – som, vilket särskilt framgår av skäl 6 i rambeslutet, utgör en ”hörnsten” i det straffrättsliga samarbetet – till uttryck i artikel 1.2 i rambeslutet. Där instiftas en regel om att medlemsstaterna är skyldiga att verkställa varje europeisk arresteringsorder utifrån principen om ömsesidigt erkännande och i enlighet med bestämmelserna i rambeslutet. Det innebär att de verkställande rättsliga myndigheterna i princip endast har möjlighet att vägra att verkställa en sådan order om de kan åberopa något av de skäl till att vägra verkställighet som på ett uttömmande sätt räknas upp i rambeslut 2002/584 och att de enda villkor som får uppställas för verkställighet av en europeisk arresteringsorder är de villkor som på ett uttömmande sätt anges i artikel 5 i nämnda rambeslut. Det betyder att medan verkställighet av en europeisk arresteringsorder utgör huvudregeln, har möjligheten att vägra verkställighet utformats som ett undantag som ska tolkas strikt (se, för ett liknande resonemang, dom av den 10 augusti 2017, Tupikas, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, punkterna 49 och 50 och där angiven rättspraxis).
- 42 I rambeslutet anges således uttryckligen de skäl som gör att verkställighet av en europeisk arresteringsorder ska vägras (artikel 3) och de skäl som gör att sådan verkställighet får vägras (artiklarna 4 och 4a), samt de garantier som ska lämnas av den utfärdande medlemsstaten i särskilda fall (artikel 5) (se dom av den 10 augusti 2017, Tupikas, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, punkt 51).
- 43 Icke desto mindre har EU-domstolen godtagit att principerna om ömsesidigt erkännande och ömsesidigt förtroende mellan medlemsstaterna kan begränsas under ”exceptionella omständigheter” (se, för ett liknande resonemang, dom av den 5 april 2016, Aranyosi och Căldăraru C-404/15 och C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, punkt 82 och där angiven rättspraxis).
- 44 I detta sammanhang har EU-domstolen funnit att den verkställande rättsliga myndigheten, under vissa villkor, har rätt att avsluta överlämnandeförfarandet enligt rambeslut 2002/584 när ett sådant överlämnande riskerar att leda till att den eftersökta personen utsätts för en omänsklig eller förnedrande behandling i den mening som avses i artikel 4 i stadgan (se, för ett liknande resonemang, dom av den 5 april 2016, Aranyosi och Căldăraru C-404/15 och C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, punkt 104).
- 45 Domstolen har i detta hänseende grundat sig dels på artikel 1.3 i rambeslutet, där det anges att detta beslut inte påverkar skyldigheten att respektera de grundläggande rättigheterna och de grundläggande rättsliga principerna enligt artiklarna 2 och 6 FEU, dels på den omständigheten att den grundläggande rättighet som garanteras i artikel 4 i stadgan utgör en absolut rättighet (se, för ett liknande resonemang, dom av den 5 april 2016, Aranyosi och Căldăraru C-404/15 och C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, punkterna 83 och 85).
- 46 Den berörda personen har i det aktuella fallet, med åberopande av det motiverade förslaget och de handlingar som det däri hänvisas till, motsatt sig överlämnandet till de polska rättsliga myndigheterna och bland annat gjort gällande att han genom ett sådant överlämnande skulle utsättas för en verklig risk för flagrant rättsvägran på grund av den bristande oavhängigheten hos domstolarna i den utfärdande medlemsstaten till följd av de lagstiftningsreformer som nyligen genomförts av domstolssystemet i den medlemsstaten.
- 47 Det ska således först och främst prövas huruvida en verklig risk för en kränkning av den berörda personens grundläggande rätt till en oavhängig domstol och därmed den personens grundläggande rätt till en rättvis rättegång, enligt artikel 47 andra stycket i stadgan, på samma sätt som en verklig

risk för ett åsidosättande av artikel 4 i stadgan, kan medföra att den verkställande rättsliga myndigheten har rätt att, undantagsvis, avstå från att vidta åtgärder med anledning av en europeisk arresteringsorder med stöd av artikel 1.3 i rambeslut 2002/584.

- 48 Kravet på oavhängiga domare är en del av kärninnehållet i den grundläggande rätten till en rättvis rättegång, och denna rätt är av vital betydelse för att garantera att samtliga de rättigheter som enskilda tillerkänns enligt unionsrätten skyddas och att medlemsstaternas gemensamma värden som anges i artikel 2 FEU, bland annat rättsstatsprincipen, upprätthålls.
- 49 Unionen är nämligen en rättsunion i vilken enskilda har rätt att vid domstol ifrågasätta lagenligheten av varje beslut eller annan åtgärd på nationell nivå som rör tillämpningen, i förhållande till dem, av en unionsakt (dom av den 27 februari 2018, Associação Sindical dos Juízes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, punkt 31 och där angiven rättspraxis).
- 50 Det ankommer på de nationella domstolarna och på EU-domstolen att i enlighet med artikel 19 FEU, som ger uttryck för det värde som rättsstaten utgör enligt artikel 2 FEU, säkerställa att unionsrätten tillämpas fullt ut i samtliga medlemsstater och att säkerställa domstolsskyddet för enskildas rättigheter enligt unionsrätten (se, för ett liknande resonemang, dom av den 27 februari 2018, Associação Sindical dos Juízes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, punkt 32 och där angiven rättspraxis, och dom av den 6 mars 2018, Achmea, C-284/16, EU:C:2018:158, punkt 36 och där angiven rättspraxis).
- 51 Möjligheten till en effektiv domstolsprövning i syfte att säkerställa iakttagandet av unionsrätten är i sig en grundförutsättning för en rättsstat (dom av den 27 februari 2018, Associação Sindical dos Juízes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, punkt 36 och där angiven rättspraxis).
- 52 Av detta följer att varje medlemsstat ska säkerställa att de instanser som i egenskap av ”domstol”, i den mening som avses i unionsrätten, hör till dess system med rättsmedel inom de områden som omfattas av unionsrätten uppfyller kraven på ett effektivt domstolsskydd (dom av den 27 februari 2018, Associação Sindical dos Juízes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, punkt 37).
- 53 En grundförutsättning för att detta skydd ska kunna säkerställas är att dessa domstolsinstansers oavhängighet upprätthålls, såsom detta bekräftas i artikel 47 andra stycket i stadgan, i vilken tillgången till en ”oavhängig” domstol anges som ett av de krav som hänför sig till den grundläggande rätten till ett effektivt rättsmedel (dom av den 27 februari 2018, Associação Sindical dos Juízes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, punkt 41).
- 54 De nationella domstolarnas oavhängighet är i synnerhet nödvändig för att systemet för domstolssamarbete – som möjligheten att begära förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF ger uttryck för – ska kunna fungera väl. I enlighet med fast rättspraxis kan denna möjlighet således endast användas av en domstol som har till uppgift att tillämpa unionsrätten och som uppfyller bland annat detta villkor om oavhängighet (dom av den 27 februari 2018, Associação Sindical dos Juízes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, punkt 43).
- 55 Eftersom rambeslut 2002/584, såsom har angetts ovan i punkt 40, syftar till att inrätta ett förenklat system för direkt överlämnande mellan ”rättsliga myndigheter” för att säkerställa fri rörlighet för rättsliga avgöranden i straffrättsliga frågor inom området med frihet, säkerhet och rättvisa, utgör det också en grundförutsättning för systemet med en europeisk arresteringsorder att dessa myndigheters oavhängighet upprätthålls.
- 56 Rambeslut 2002/584 bygger nämligen på principen att de beslut som rör en europeisk arresteringsorder omfattas av alla garantier som är kännetecknande för domstolsavgöranden bland annat de som följer av de grundläggande rättigheter och de grundläggande rättsliga principer som anges i artikel 1.3 i rambeslutet. Detta innebär att inte enbart beslutet om verkställighet av en europeisk arresteringsorder, utan även beslutet om utfärdande, ska fattas av en rättslig myndighet som

uppfyller de krav som är förenade med kravet på ett effektivt domstolsskydd – bland annat oavhängighetsgarantin – vilket innebär att samtliga förfaranden för överlämnande mellan medlemsstaterna som föreskrivs i rambeslutet kan bli föremål för domstolsprövning (se, för ett liknande resonemang, dom av den 10 november 2016, Kovalkovas, C-477/16 PPU, EU:C:2016:861, punkt 37 och där angiven rättspraxis).

- 57 Vidare ska det konstateras att vid förundersökningsförfaranden eller förfaranden avseende verkställighet av ett fängelsestraff eller en annan frihetsberövande åtgärd eller vid den straffrättsliga prövningen i sak, vilka inte omfattas av tillämpningsområdet för rambeslut 2002/584 eller unionsrätten, är medlemsstaterna skyldiga att respektera de grundläggande rättigheterna såsom de följer av Europakonventionen eller nationell rätt, däribland rätten till en rättvis rättegång och de garantier som följer av denna (se, för ett liknande resonemang, dom av den 30 maj 2013, F, C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, punkt 48).
- 58 Den höga graden av förtroende mellan medlemsstaterna som utgör grundvalen för systemet med den europeiska arresteringsordern bygger således på premissen att övriga medlemsstaters brottmålsdomstolar – vilka efter verkställigheten av en europeisk arresteringsorder har att handlägga förundersökningsförfaranden eller förfaranden avseende verkställighet av ett fängelsestraff eller en annan frihetsberövande åtgärd eller förfaranden för den straffrättsliga prövningen i sak – uppfyller de krav som ett effektivt domstolsskydd innebär, varibland kravet på att dessa domstolar ska vara oavhängiga och opartiska.
- 59 Det ska således anses att den omständigheten att det föreligger en verklig risk för att en person som är föremål för en europeisk arresteringsorder får sin grundläggande rätt till en oavhängig domstol, och följaktligen den grundläggande rätten till en rättvis rättegång med avseende på dess kärninnehåll, enligt artikel 47 andra stycket i stadgan, kränkt om han eller hon överlämnas till den utfärdande rättsliga myndigheten, kan medföra att den verkställande rättsliga myndigheten har rätt att, undantagsvis, avstå från att vidta åtgärder med anledning av denna europeiska arresteringsorder med stöd av artikel 1.3 i rambeslut 2002/584.
- 60 När den person som är föremål för en europeisk arresteringsorder, såsom i det nu aktuella målet, till stöd för sin invändning mot att överlämnas till den utfärdande rättsliga myndigheten åberopar systematiska, eller åtminstone allmänna, brister, som denna person anser kunna inverka negativt på domstolväsendets oavhängighet i den utfärdande medlemsstaten och därmed på kärninnehållet i hans eller hennes grundläggande rätt till en rättvis rättegång, är den verkställande rättsliga myndigheten sålunda skyldig att, när den fattar beslut i frågan huruvida ett överlämnande ska ske till myndigheterna i nämnda medlemsstat, göra en bedömning av huruvida det föreligger en verklig risk för att denna grundläggande rätt åsidosätts för den berörda personen (se, analogt, dom av den 5 april 2016, Aranyosi och Căldăraru, C-404/15 och C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, punkt 88).
- 61 Den verkställande rättsliga myndigheten ska i detta syfte, i ett första skede, på grundval av objektiva, trovärdiga, precisa och vederbörligen aktualiserade uppgifter om hur domstolssystemet fungerar i den utfärdande medlemsstaten (se, för ett liknande resonemang, dom av den 5 april 2016, Aranyosi och Căldăraru, C-404/15 och C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, punkt 89) göra en bedömning av huruvida det föreligger en verklig risk för en kränkning av den grundläggande rätten till en rättvis rättegång, som hänger samman med bristande oavhängighet hos domstolarna i den medlemsstaten till följd av systematiska eller allmänna brister som förekommer i medlemsstaten i fråga. Uppgifter i ett motiverat förslag som kommissionen nyligen lämnat till rådet med stöd av artikel 7.1 FEU är särskilt relevanta för denna bedömning.
- 62 En sådan bedömning ska göras i förhållande till normen för skydd av den grundläggande rätt som garanteras i artikel 47 andra stycket i stadgan (se, analogt, dom av den 5 april 2016, Aranyosi och Căldăraru, C-404/15 och C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, punkt 88 och där angiven rättspraxis).

- 63 Kravet på att domstolar ska vara oavhängiga, vilket hör till kärninnehållet i denna rätt, är oupplösligt förbundet med rättskipningsuppdraget och har två aspekter. För det första finns det en extern aspekt som förutsätter att den aktuella domstolsinstansen fullgör sina uppgifter helt självständigt, utan att vara underställd någon annan och utan att ta emot order eller instruktioner från något håll och att den således är skyddad mot yttre inblandning eller påtryckningar som kan äventyra dess ledamöters oberoende prövning och påverka deras avgöranden (se, för ett liknande resonemang, dom av den 27 februari 2018, Associação Sindical dos Juizes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, punkt 44 och där angiven rättspraxis).
- 64 Denna absolut nödvändiga frihet i förhållande till sådana yttre faktorer förutsätter vissa skyddsregler för att skydda integriteten hos dem som har till uppgift att döma, såsom att de är oavsättliga (dom av den 19 september 2006, Wilson, C-506/04, EU:C:2006:587, punkt 51 och där angiven rättspraxis). Att dessa personer erhåller en lön som ligger på en nivå som står i proportion till hur betydelsefullt deras uppdrag är, utgör också en garanti som är grundläggande för domarnas oavhängighet (dom av den 27 februari 2018, Associação Sindical dos Juizes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, punkt 45).
- 65 För det andra finns det en intern aspekt som sammanfaller med begreppet opartiskhet och som handlar om att avståndet gentemot parterna och deras respektive intressen vad gäller saken i målet ska vara detsamma. Denna aspekt förutsätter att objektivitet iakttas och att det inte föreligger något annat intresse vad gäller utgången i målet än vad som följer av en strikt tillämpning av rättsreglerna (dom av den 19 september 2006, Wilson, C-506/04, EU:C:2006:587, punkt 52 och där angiven rättspraxis).
- 66 Dessa garantier för oavhängighet och opartiskhet förutsätter att det finns regler – särskilt vad gäller domstolsinstansens sammansättning, utnämningar, längden på förordnanden, de grunder på vilka ledamöterna kan avstå från att delta i ett avgörande, grunderna för vad som utgör jäv och de grunder med stöd av vilka ledamöterna får avsättas – som utesluter allt rimligt tvivel som enskilda skulle kunna hysa beträffande domstolsinstansens okänslighet för påverkan av yttre omständigheter och dess neutralitet i förhållande till de motstående intressena. För att villkoret om den berörda domstolsinstansens oavhängighet ska anses vara uppfyllt krävs det enligt rättspraxis bland annat att de situationer när dess ledamöter kan avsättas är fastställda i uttryckliga lagbestämmelser (dom av den 9 oktober 2014, TDC, C-222/13, EU:C:2014:2265, punkt 32 och där angiven rättspraxis).
- 67 Kravet på oavhängighet förutsätter även att det disciplinära systemet för de personer som har i uppdrag att utöva rättskipning innehåller de garantier som behövs för att helt förhindra risken för att ett sådant system används som ett system för att utöva politisk kontroll över innehållet i domstolarnas avgöranden. Regler som särskilt anger vilka handlanden som kan föranleda disciplinära åtgärder och vilka disciplinära åtgärder som konkret är tillämpliga, som föreskriver att disciplinära beslut fattas av ett oavhängigt organ i enlighet med ett förfarande som till fullo garanterar att rättigheterna enligt artiklarna 47 och 48 i stadgan respekteras – bland annat rätten till försvar – och som gör det möjligt att överklaga besluten från de disciplinära organen till domstol, är alla garantier som är av grundläggande betydelse för att rättsväsendets oavhängighet ska upprätthållas.
- 68 Om den verkställande rättsliga myndigheten, utifrån de krav som det erinras om ovan i punkterna 62–67, konstaterar att det i den utfärdande medlemsstaten föreligger en verklig risk för att rätten till en rättvis rättegång kränks med avseende på dess kärninnehåll, på grund av systematiska eller allmänna brister vad gäller rättsväsendet i denna medlemsstat, som kan äventyra domstolarnas oavhängighet i den staten, måste denna myndighet, i nästa skede, på ett konkret och precist sätt bedöma om det, under omständigheterna i det aktuella fallet, finns grundad anledning att tro att den eftersökta personen skulle utsättas för en sådan risk efter att ha överlämnats till den utfärdande medlemsstaten (se, analogt, med avseende på artikel 4 i stadgan, dom av den 5 april 2016, Aranyosi och Căldăraru, C-404/15 och C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, punkterna 92 och 94).

- 69 Kravet på en sådan konkret bedömning gäller också i ett fall som detta, när – för det första – den utfärdande medlemsstaten har blivit föremål för ett motiverat förslag från kommissionen – antaget med stöd av artikel 7.1 FEU – om att rådet ska slå fast att det finns en klar risk för att medlemsstaten i fråga allvarligt åsidosätter de värden som avses i artikel 2 FEU, som till exempel rättsstatsprincipen, bland annat genom kränkningar av de nationella domstolarnas oavhängighet, och – för det andra – den verkställande rättsliga myndigheten anser sig förfoga över uppgifter som är ägnade att visa att det föreligger systematiska brister, med avseende på dessa värden, vad gäller rättsväsendet i denna medlemsstat, och därvid bland annat grundar sig på ett sådant motiverat förslag.
- 70 Det framgår nämligen av skäl 10 i rambeslut 2002/584 att tillämpningen av systemet med en europeisk arresteringsorder får avbrytas endast om en medlemsstat allvarligt och ihållande åsidosätter de principer som fastställs i artikel 2 FEU, vilket slagits fast av rådet med tillämpning av artikel 7.2 FEU, och med de följder som avses i punkt 3 i samma artikel.
- 71 Det följer sålunda av själva lydelsen i nämnda skäl att det ankommer på Europeiska rådet att slå fast att de principer som fastställs i artikel 2 FEU, varibland rättsstatsprincipen, åsidosätts i den utfärdande medlemsstaten för att tillämpningen av systemet med en europeisk arresteringsorder ska få avbrytas i förhållande till den medlemsstaten.
- 72 Det innebär att det endast är när det föreligger ett beslut där Europeiska rådet, under de villkor som anges i artikel 7.2 FEU, har fast att de principer som fastställs i artikel 2 FEU, exempelvis de principer som ingår i rättsstatsbegreppet, allvarligt och ihållande åsidosätts i den utfärdande medlemsstaten, varefter rådet har avbrutit tillämpningen av rambeslut 2002/584 i förhållande till den medlemsstaten, som den verkställande rättsliga myndigheten blir skyldig att med automatik vägra att verkställa de europeiska arresteringsorder som utfärdas av den medlemsstaten, utan någon skyldighet att göra någon som helst konkret bedömning av den verkliga risken för en negativ inverkan på kärninnehållet i den berörda personens grundläggande rätt till en rättvis rättegång.
- 73 Så länge något sådant beslut inte har antagits av Europeiska rådet är det således endast under exceptionella omständigheter, då den verkställande rättsliga myndigheten efter en konkret och precis kontroll i det enskilda fallet har konstaterat att det finns grundad anledning att tro att den person som är föremål för den europeiska arresteringsordern efter ett överlämnande till den utfärdande rättsliga myndigheten kommer att löpa en verklig risk för att få sin grundläggande rätt till en oavhängig domstol och därmed sin grundläggande rätt till en rättvis rättegång med avseende på dess kärninnehåll kränkt, som den verkställande rättsliga myndigheten har möjlighet att med stöd av artikel 1.3 i rambeslut 2002/584 avstå från att vidta åtgärder med anledning av en europeisk arresteringsorder som har utfärdats av en medlemsstat som är föremål för ett motiverat förslag enligt artikel 7.1 FEU.
- 74 Vid en sådan bedömning ska den verkställande rättsliga myndigheten bland annat pröva i vilken utsträckning de systematiska eller allmänna bristerna avseende oavhängigheten hos domstolarna i den utfärdande medlemsstaten, som de uppgifter som myndigheten förfogar över vittnar om, kan påverka de domstolar i denna stat som är behöriga att handlägga sådana förföranden som den eftersökta personen kommer att bli föremål för.
- 75 Om det följer av denna prövning att nämnda brister kan ha en negativ inverkan på dessa domstolar, ska den verkställande rättsliga myndigheten, mot bakgrund av de särskilda farhågor som den berörda personen har gett uttryck för och de uppgifter som han eller hon eventuellt har lämnat, göra en bedömning av huruvida det finns grundad anledning att tro att nämnda person kommer att löpa en verklig risk för att få sin grundläggande rätt till en oavhängig domstol och därmed sin grundläggande rätt till en rättvis rättegång med avseende på dess kärninnehåll kränkt, med hänsyn till vederbörandes personliga situation och den typ av lagöverträdelse som han eller hon eftersöks för samt med beaktande av de faktiska omständigheter som legat till grund för den europeiska arresteringsordern.

- 76 Den verkställande rättsliga myndigheten ska dessutom, med tillämpning av artikel 15.2 i rambeslut 2002/584, begära att den utfärdande rättsliga myndigheten ska tillhandahålla samtliga kompletterande uppgifter som den anser sig behöva för att kunna bedöma om det föreligger en sådan risk.
- 77 Inom ramen för denna dialog mellan den verkställande rättsliga myndigheten och den utfärdande rättsliga myndigheten kan den sistnämnda myndigheten i förekommande fall tillhandahålla den verkställande rättsliga myndigheten sakliga uppgifter om de eventuella förändringar som skett vad gäller förutsättningarna för att skydda domstolarnas oavhängighet i den utfärdande medlemsstaten och som kan innebära att det är uteslutet att den berörda personen löper en sådan risk.
- 78 För det fall de uppgifter som den utfärdande rättsliga myndigheten har lämnat till den verkställande rättsliga myndigheten – efter att vid behov ha begärt hjälp från centralmyndigheten eller från en av centralmyndigheterna i den utfärdande medlemsstaten i den mening som avses i artikel 7 i rambeslut 2002/584 (se, för ett liknande resonemang, dom av den 5 april 2016, Aranyosi och Căldăraru, C-404/15 och C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, punkt 97) – inte leder till att den verkställande rättsliga myndigheten utesluter att det kan föreligga en verklig risk för att den berörda personen i nämnda medlemsstat får sin grundläggande rätt till en oavhängig domstol och därmed sin grundläggande rätt till en rättvis rättegång med avseende på dess kärninnehåll kränkt, ska den verkställande rättsliga myndigheten avstå från att vidta åtgärder med anledning av den europeiska arresteringsorder som denna person är föremål för.
- 79 Mot bakgrund av det ovan anförda ska tolkningsfrågorna besvaras enligt följande. Artikel 1.3 i rambeslut 2002/584 ska tolkas så, att när en verkställande rättslig myndighet som ska fatta beslut i frågan huruvida ett överlämnande ska ske av en person som är föremål för en europeisk arresteringsorder för lagföring, förfogar över uppgifter som synes visa att det föreligger en verklig risk för kränkning av den grundläggande rätten till en rättvis rättegång enligt artikel 47 andra stycket i stadgan på grund av systematiska eller allmänna brister vad gäller domstolsväsendets oavhängighet i den utfärdande medlemsstaten – till exempel uppgifter som återfinns i ett motiverat förslag från kommissionen som antagits med tillämpning av artikel 7.1 FEU – är denna verkställande rättsliga myndighet skyldig att på ett konkret och precist sätt kontrollera – med hänsyn till den berörda personens personliga situation, samt till den typ av lagöverträdelse som han eller hon eftersöks för och de faktiska omständigheter som legat till grund för den europeiska arresteringsordern, och med beaktande av de uppgifter som har lämnats av den utfärdande medlemsstaten med tillämpning av artikel 15.2 i nämnda rambeslut – huruvida det finns grundad anledning att tro att denna person kommer att löpa en sådan risk om han eller hon överlämnas till den sistnämnda staten.

Rättegångskostnader

- 80 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (stora avdelningen) följande:

Artikel 1.3 i rådets rambeslut 2002/584/RIF av den 13 juni 2002 om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna, i dess lydelse enligt rådets rambeslut 2009/299/RIF av den 26 februari 2009, ska tolkas så, att när en verkställande rättslig myndighet som ska fatta beslut i frågan huruvida ett överlämnande ska ske av en person som är föremål för en europeisk arresteringsorder för lagföring, förfogar över uppgifter som synes visa att det föreligger en verklig risk för kränkning av den grundläggande rätten till en rättvis rättegång enligt artikel 47 andra stycket i Europeiska unionens stadga om de grundläggande

rättigheterna på grund av systematiska eller allmänna brister vad gäller domstolsväsendets oavhängighet i den utfärdande medlemsstaten – till exempel uppgifter som återfinns i ett motiverat förslag från Europeiska kommissionen som antagits med tillämpning av artikel 7.1 FEU – är denna verkställande rättsliga myndighet skyldig att på ett konkret och precist sätt kontrollera – med hänsyn till den berörda personens personliga situation, samt till den typ av lagöverträdelse som han eller hon eftersöks för och de faktiska omständigheter som legat till grund för den europeiska arresteringsordern, och med beaktande av de uppgifter som har lämnats av den utfärdande medlemsstaten med tillämpning av artikel 15.2 i rambeslut 2002/584 i dess ändrade lydelse – huruvida det finns grundad anledning att tro att denna person kommer att löpa en sådan risk om han eller hon överlämnas till den sistnämnda staten.

Underskrifter